був внесений на розгляд у 1977 році за ініціативою ФРН). Конвенція про боротьбу із захопленням заручників [6] була схвалена на 34-й сесії Генеральної Асамблеї ООН і відкрита для підписання у 1979 році.

Цей документ вперше дає визначення захоплення заручників як кримінального злочину міжнародного характеру. Згідно ст. 1 Конвенції, даним злочином визнається захоплення чи утримання особи, поєднане з погрозою вбивства, завдання тілесних ушкоджень чи подальшого утримання з метою примусити державу, міжнародну неурядову організацію, будь-яку фізичну чи юридичну особу чи групу осіб виконати чи утриматись від виконання певних дій як прямої чи непрямої умови для звільнення заручників, а також замах та співучасть у цьому [6]. Основним принципом згаданої Конвенції також є невідворотність покарання незалежно від місця вчинення злочину та без будь-яких винятків. Поряд із цим ст. 9 передбачає можливість відмови у видачі, якщо є підстави вважати, що особу переслідують за її політичні погляди, расову, релігійну, національну чи етнічну приналежність, або якщо видача погіршує її становище.

Згадані конвенції у свій час відіграли певну позитивну роль, однак насправді ефективним інструментом у боротьбі із захопленням заручників вони в силу певних причин не стали. У наш час спостерігається нове зростання кількості випадків захоплення заручників, пов'язане із загостренням старих та виникненням нових конфліктів на національному, етнічному та релігійному підґрунті. Знову, як і чверть століття тому, ескалація насильства потребує міжнародно-правового втручання.

Література

1. Док. ООН A/C.6/418. – Доп. I. – С. 1–10.
2. Док. ООН A/C.6/418. – Доп. V. – С. 1–4.
3. Europa-Archiv. – 1977. – № 6. – S. 137–142/
4. Fifth SAARK Summit. – Male–Maldives, 1990; Bangkok, 1991. – P. 443–445.
5. ГА ООН. Официальные отчёты. 28-я сессия. – Доп. № 30 (A/9030). – Нью-Йорк, 1979. – С. 189-191.
6. Сборник международных договоров СССР. Вып. XLIII. – М., 1989. – С. 99-105.

Н.Врига,
студентка 2 курсу Правничого коледжу
Львівського національного університету
імені Івана Франка

НІМЕЦЬКИЙ ФЕДЕРАЛІЗМ

Основний закон ФРН (1949 р.) визначає п'ять принципів державного устрою: Німеччина є республіканською, демократичною, федеральною, правовою і соціальною державою.

Устрій федеральної держави у Німеччині має тривалу конституційну традицію, яка була перервана лише націонал-соціалістами у 1933-1945 рр. Німеччина належить до класичних країн із федералістичною державністю. Федералізм виправдав себе. Він дає змогу набагато краще враховувати регіональні своєрідності і проблеми, ніж це могла б зробити центральна урядова влада.

Подібно до США чи Швейцарії, німецький федералізм поєднує зовнішню єдність із внутрішньою різноманітністю, збереження якої належить до традиційних завдань федералізму.

Вже у самій назві "Федеративна Республіка Німеччина" виражена її федеративна структура. Статус держави має не лише федерація, але й 16 окремих федеральних земель. Вони мають свою власну, обмежену певними сферами, суверенну владу, яку виконують через власне законодавство, виконавчу владу і юрисдикцію. За розподілом державних завдань і компетенцій між федерацією і землями основну увагу законодавству приділяє центральна держава, федерація, а землі відповідальні насамперед за управління. Такий розподіл завдань є суттєвим елементом у системі поділу і балансу влади.

Федеральні землі - це не провінції, а держави із власною державною владою. Вони мають свою власну земельну конституцію, яка повинна відповідати принципам республіканської, демократичної, соціальної і правової держави у відповідності до Основного закону. В гармонії з принципами федералізму права земель щодо самоорганізації в інституційній сфері обмежено лише потребою дотримання "фундаментального демократичного і ліберального порядку". Щодо всього іншого в створенні власної конституції землі мають необмежені права.

В Основному законі повноваження федерації були встановлені відповідно до того, чи положення для земель повинні бути єдиними, чи бажана власна сфера компетенцій. Це чітко спостерігається при розділенні повноважень федерації на виключне, конкуруюче і загальне законодавство. При конкуруючому законодавстві землі мають право приймати закони, якщо федерація не почне сама вирішувати ті ж самі питання за допомогою законів.

Землям передані певні сфери законодавства в рамках федеральних приписів. Сюди належать, наприклад, система вищої освіти, охорона природи і ландшафтів, планування місцевості і водний баланс. Ряд інших надрегіональних, орієнтованих на майбутнє завдань, які не наводяться в Основному законі, плануються, регулюються відповідно до законів і фінансуються сьогодні спільно федерацією і землями.

У законодавстві землям належать сфери дій, які федерація не виконує або які не наведені в Основному законі. Так, переважна частина системи освіти і культурної політики як вираз "культурного суверенітету" належить до законодавчої компетенції земель. Сюди входять також комунальне право і поліцейська система.

Принцип федеральної держави належить до непорушних конституційних принципів. Але склад сьогоднішніх земель не є незмінним. Для нового розчленування федеральної території в Основному законі містяться відповідні положення.

Сила земель полягає в управлінні та участі у федеральному законодавстві через Бундесрат. Бундесрат -представництво 16 федеральних земель - бере участь у законодавстві та управлінні федерацією. На противагу сенатським системам таких федеральних держав, як США чи Швейцарія, Бундесрат не складається з обраних представників. Сюди входять члени земельних урядів або їх уповноважені.

Більше половини всіх законів потребують схвалення їх Бундесратом, тобто вони не можуть бути прийняті без або проти волі Бундесрату; передусім, коли йдеться про основні інтереси земель.

А от федеральні закони виконує найчастіше адміністрація земель, і лише одна. У зв'язку з цим координація у втіленні національної та регіональної політики проводиться всередині однієї адміністрації - земельної, яка опосередковано бере участь у визначенні державної політики через членів свого уряду, присутніх на засіданнях Бундесрату.

У Бундесраті інтересам земель завжди надається перевага над партійними інтересами. Тому голосування може привести до інших результатів, ніж при співвідношеннях більшості політичних партій. Це говорить про дійовий федералізм. Федеральний уряд не завжди може покластися на те, що земельний уряд, очолюваний тією ж самою партією, дотримуватиметься у всьому його лінії. Кожна земля представляє там саме свої інтереси й іноді шукає союзу з іншими землями, що прагнуть до однакової мети, незалежно від того, яка партія утворює там уряд. Це приводить до змін більшостей. Завжди доводиться йти на компроміс, коли партії, які утворюють федеральний уряд, не мають у Бундесраті більшості.

Серед особливих наслідків федералізму слід відзначити, що у Німеччині регіональні структури мають власні суди. Конституційний суд кожної землі має розглядати суперечки щодо відповідності земельного права її конституції. Інші судові органи, навпаки, мають уніфікований характер внаслідок їх прямої (а не паралельної, як у Сполучених Штатах Америки) ієрархічної підпорядкованості. Тут будь-які суди є органами земель, крім вищих судів кожної інстанції, які мають федеральний характер.

За дотриманням Основного закону слідкує Федеральний конституційний суд у Карлсруе. Він вирішує, наприклад, суперечки між федерацією і землями або між окремими федеративними органами. Цей суд перевіряє федеральні і земельні закони з погляду їх узгодженості із Основним законом: якщо суд вважає певний закон антиконституційним, то останній не має права більше застосовуватися. У таких випадках конституційний суд втручається, якщо його закликають до цього такі органи, як федеральний уряд, земельні уряди, парламент або суди.

Федералізм в Німеччині підкреслює і те, що вищі органи державної влади знаходяться в різних містах. Після об'єднання Німеччини Бундестаг ухвалив перенести парламент і уряд з Бонна в Берлін. Бундесрат, згідно з ухвалою від 5 липня 1991 року, тимчасово залишатиметься у Бонні; вісім міністерств взагалі не переїжджають, а матимуть в Берліні лише свої представництва. Аналогічні установи збережуться у Бонні за тими міністерствами, які переберуться до Берліна. Крім того, залишаються 18 федеральних органів влади, зокрема Федеральне картельне відомство і Федеральна лічильно-ревізійна палата. Бонн отримав статус "федерального міста" і став центром науки і культури європейського значення.

Подробиці переїзду регулює "Закон про закінчення процесу об'єднання Німеччини" від 3 березня 1994 року, який коротко називають "Закон Бонн-Берлін". Конкретного терміну переїзду не встановлено: передбачено, що він має закінчитися під час літніх парламентських канікул 1999 або 2000 року.

---

[1] Німеччина у фактах. - Франкфурт-на- Майні: вид-во "Societats-Verlag", 1996.

[2] Жак Зіллер. Політико-адміністративні системи країн ЄС: порівняльний аналіз. - К.: Основи, 1996.

[3] Черниловский З. М. Всеобщая история государства и права. - М., - Юристь, 1996.

О. Гребеннюкова,
студентка 4 курса Национальной юридической академии им. Ярослава Мудрого, г. Харьков

УКРАИНА И ВТО

Задача правового регулирования мирохозяйственных отношений всегда была нелёгкой. Перераспределение господства мировых сил, усиление конкурентной борьбы, связанное с этим обострение противоречий между отдельными государствами препятствуют более или менее устойчивому правовому регулированию имущественных отношений. Дифференцирование отношений, переплетение интересов различных групп, расширение регулирующего воздействия на мирохозяйственные отношения политической власти ставят под вопрос беспрепятственное осуществление свободной торговли между государствами. И именно для того, чтобы избежать торговых войн между государствами, была создана Всемирная Торговая Организация (ВТО).

Например, одна страна считает, что с её товаров берут слишком высокие пошлины, а другая, что эти товары производятся с использованием госсубсидий. Это невыгодно обеим сторонам, поскольку мешает нормальной торговле. И для того, чтобы разрешить назревающий спор, страны прибегают к помощи такого авторитетного судьи, как ВТО. Роль судьи возложена на Генеральный Совет ВТО, членами которого являются все страны, представленные в этой организации. После получения сигнала о возникновении межгосударственного торгового спора Генеральный Совет предлагает конфликтующим странам оптимальное взаимоприемлемое решение. Если и в этом случае страны не могут прийти к согласию, на помощь приходит секретариат или гендиректор ВТО, с помощью которых Генеральный Совет назначает специальное разбирательство с участием независимых экспертов. Окончательным решением разбирательства являются рекомендации, обязательные для исполнения всеми участниками спора. Если ответчик отказывается от исполнения рекомендаций, истец имеет право применить против него санкции: либо поднять пошлины на импортируемые товары, либо полностью закрыть свой рынок для страны-ответчика (последнее является высшей карательной мерой).

Не секрет, что внешняя торговля оказывает огромное влияние как на экономику внутри страны, так и на её положение в мирохозяйственных отношениях. На Украине самый большой вес в экспорте до недавнего времени занимали металлы – это 40% общего объёма. Некоторые изменения в движение экспорта привнесло, во-первых: решение, вынесенное в результате антидемпингового расследования, начатого США против Украины 4.12.2000. Так, Министерство Экономики США 21.08.2001 установило пошлину на импорт горячекатаного проката из Украины в 90,33%. (Потери, вызванные сокращением экспорта украинской металлопродукции в США за январь-сентябрь 2000, составили $248млн.) И, во-вторых: 5.03.2002 президент США Д.Буш принял решение о повышении с 20.03.2002 импортных тарифов на ввоз стали. При этом на ряд видов стальной продукции будут введены квоты.

Украинские металлурги восприняли это решение относительно спокойно, полагая, что оно не отразится на нашей экономике. Оптимизм объясняется тем, что отечественный производитель стали практически прекратил поставки в США: американские потребители опасались заключать с нами контракты после оглашения намерений администрации Буша ввести антидемпинговую маржу.

Не так спокоен Евросоюз. Некоторые страны уже приняли меры по защите своих рынков от ожидаемого увеличения импорта, в частности из Украины.

Естественно, что каждое государство как субъект наделено властными полномочиями по отношению к другим субъектам, однако в отношениях с другими государствами участвует в торговле на равных. Да и ВТО провозгласила своим главным принципом поддержание правил открытой, честной, свободной торговли. Но как Украине защитить своего товаропроизводителя от убытков? По самым оптимистическим прогнозам мы сможем войти в ВТО к началу 2003 г. И тогда и другие страны будут